

Seminář Venkov

Praha

1-2-2024

Konečný Ondřej

Přístup malých obcí k vlastněné zemědělské půdě a činnosti místních akčních skupin v adaptaci na dopady klimatických změn

BRÁNA
VYSOČINY

- MENDELU
- Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Malé obce a zdroje

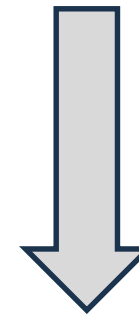
Finance
Lidi

Přírodní

Klimatická změna – vnímání, rozměr

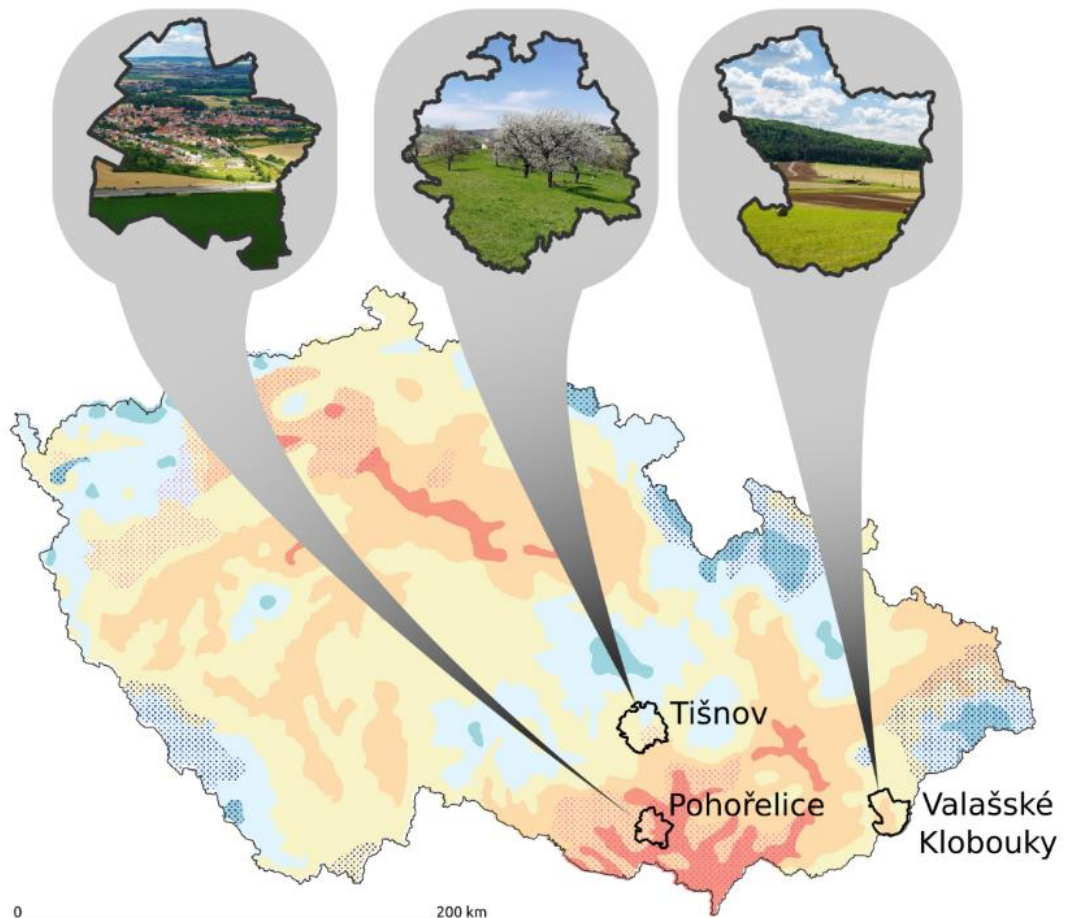
Předpoklad vlastní
odpovědnosti,
zapojení....

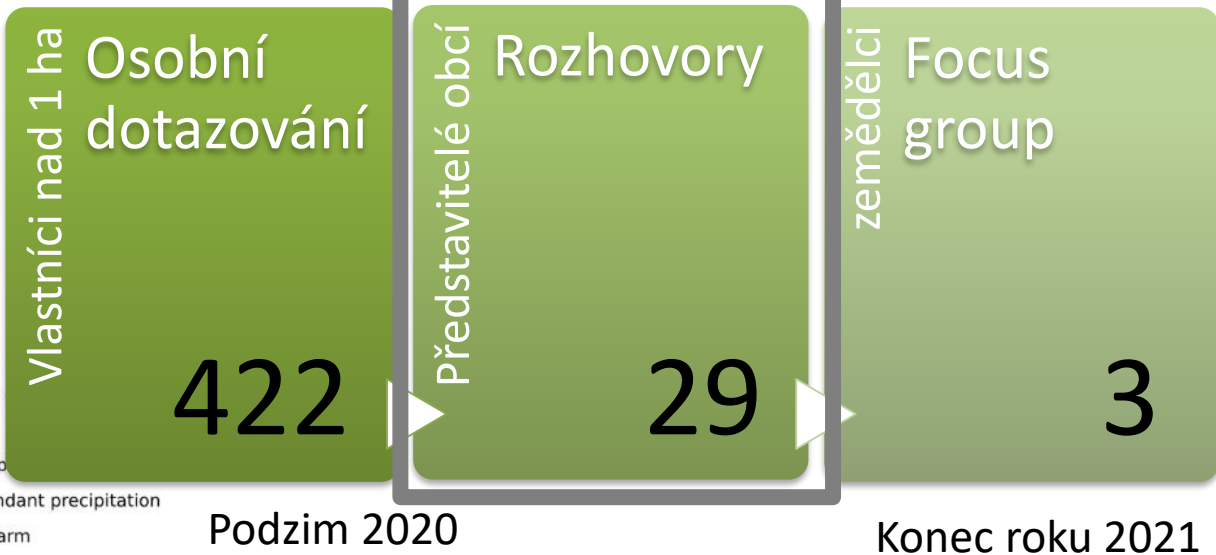
**Posílení resilience
venkova prostřednictvím
aktivizace lokálních
aktérů a vlastníků půdy
(Lehejček)**

**T A
Č R**

Technology
Agency
of the Czech Republic

- Climatic region**
- very cold
 - very cold with abundant precipitation
 - cold
 - cold with low precipitation
 - cold with abundant precipitation
 - moderately warm
 - moderately warm with low precipitation
 - moderately warm with abundant precipitation
 - warm
 - warm with low precipitation
 - warm with abundant precipitation
 - very warm
 - very warm with low precipitation

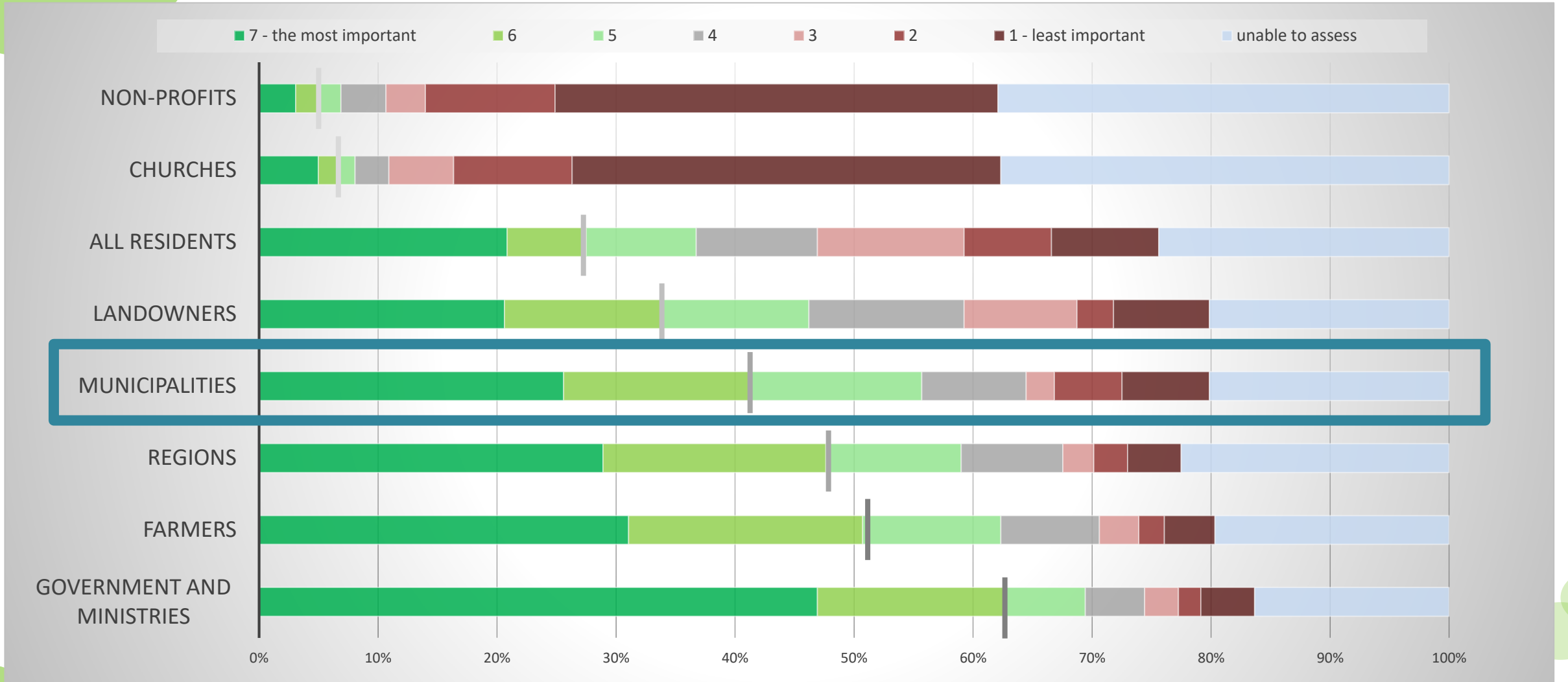
0 200 km

	Agricultural land (ha)	Share of agricultural land (%)	Share of arable land in the agricultural land fund (%)	Share of permanent grassland in the agricultural land fund (%)	Percentage of cadastral areas classified as ANC (%)
Pohořelice	13 777	70,6	93,8	1,0	0,0
Tišnov	16 232	47,4	72,9	19,1	83,3
Valašské Klobouky	11 525	44,5	44,1	50,9	100,0

Název obce	Počet obyvatel	Podíl vlast. obce na všech pozemcích
Pohořelice (9 obcí)	296 - 5 251	1-14
Tišnov (10 obcí)	99 - 9 258	6-46
Valašské Klobouky (10 obcí)	228 - 5 528	2-11

Vnímaná odpovědnost za řešení dopadů změny klimatu

27 % hospodaří, 51 % pronajímá, 22 % obojí

N=422 landowners. M

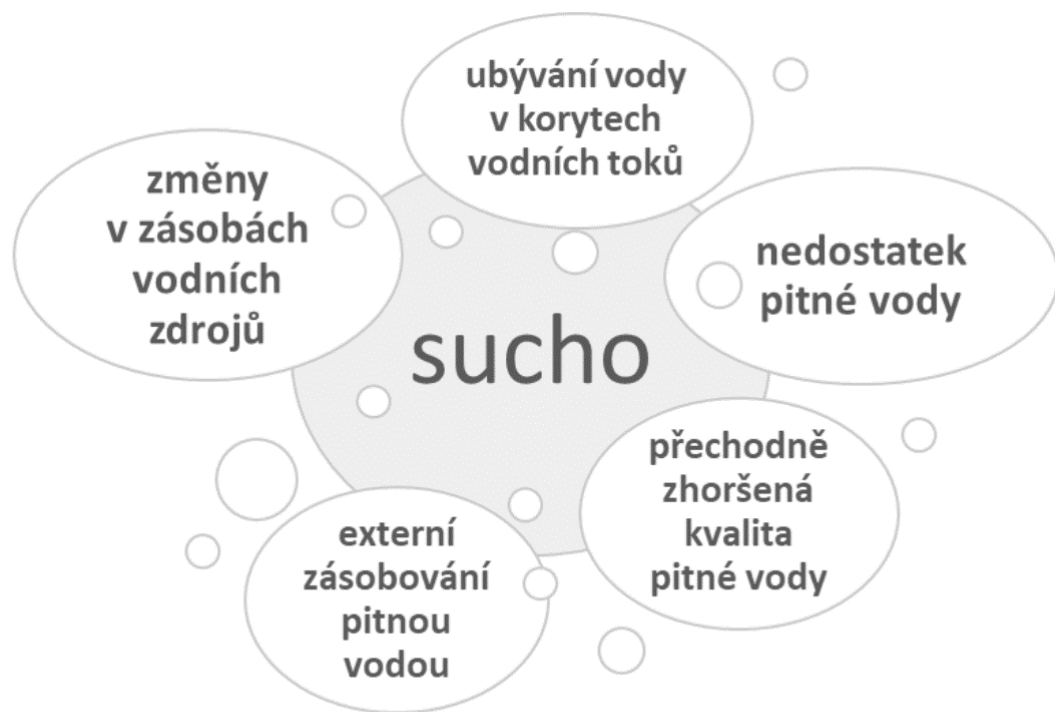
Význam vlastnictví zemědělské půdy: obce

- KP z Pohořelicka (P5): „pro nás je to jenom obecní majetek, který nějakým způsobem jsme nuceni spravovat. Patří to do katastru obce...Je to sice starost, ale z druhé strany je to i přínos jo? A to rovnítko mezi tím nebo lomítko, když to řeknu, ten přínos je vyšší než ta starost“.
- ZP ve vnímání obcí **velmi cenná**
- **Historické vazby** na půdu místních obyvatel
- Dynamika vlastnictví neměnná (**neustálá poptávka** po obecní půdě)
 - **Nástroj** k rozvoji území, balanc mezi **udržením a rozvojem**
 - **Kompromis** mezi držbou zemědělské půdy a bytovou výstavbou

Vnímané projevy změny klimatu

- Rozdílné vnímání projevů klimatické změny: sucho, nedostatek pitné vody, **bleskové povodně**

Obr. 8 Vnímané projevy změny klimatu spojené se suchem

Obr. 9 Vnímané projevy změny klimatu spojené se změnami srážkového režimu

Rozměr a motivace hospodaření na vlastněné zemědělské půdě - obce

všeobecnou praxí obcí v modelových územích je, že na vlastněné zemědělské půdě obce samy zemědělsky **nehospodaří**, ale pronajímají ji zemědělcům, kteří tuto půdu obhospodařují

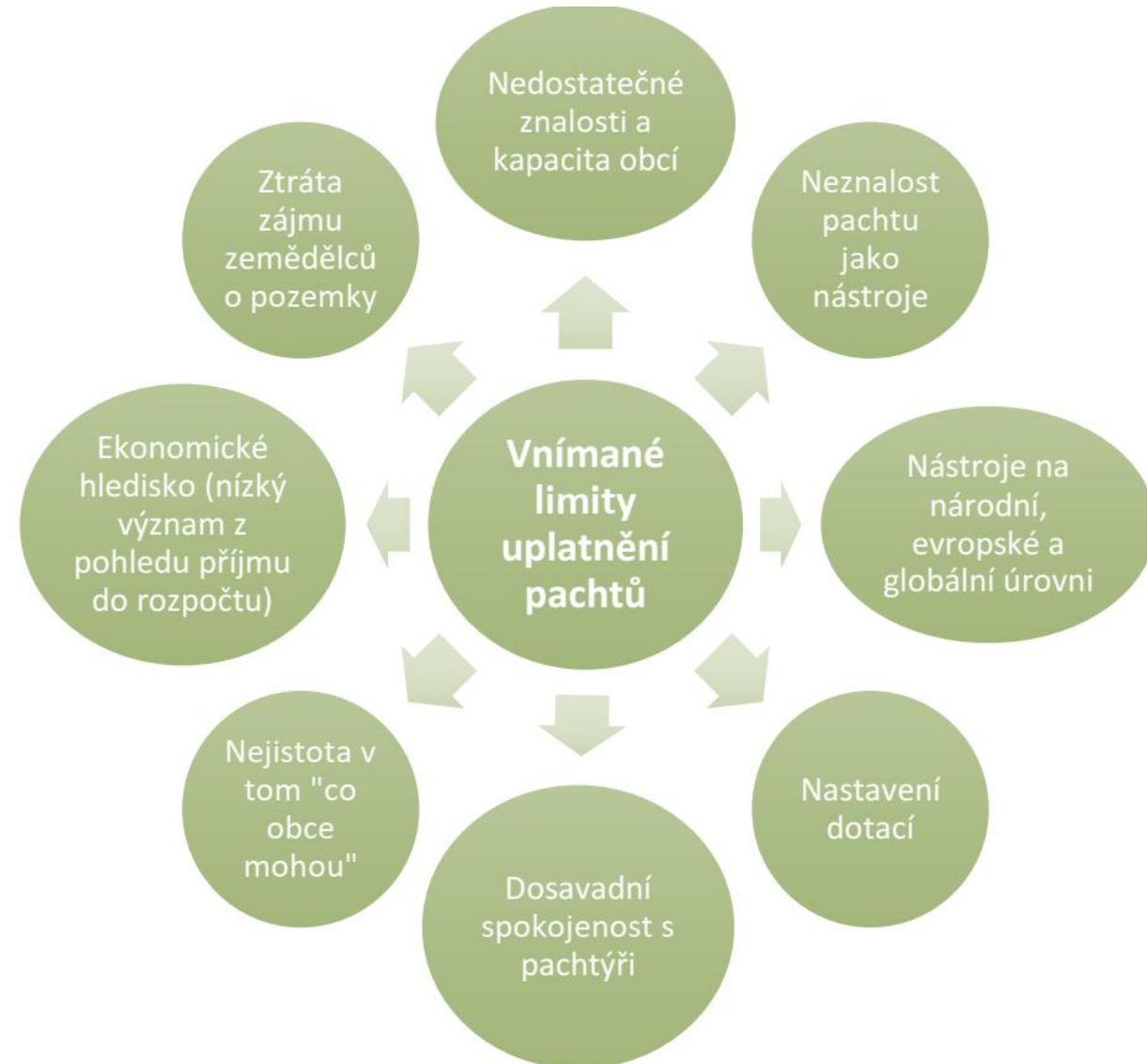

Důvody pronájmu (nehospodaření obcí) vlastní zemědělské půdy

Zdroj: vlastní šetření, rozhovory (n=29)

Pronájem zemědělské půdy, aktivizace

- **Pacht: nejčastější nakládání obce s vlastní půdou**
 - *Rozporuplné vnímání pachtů jako nástroje, jak zmírnit dopady či příčiny KZ*
 - Nevýznamná ekonomická stránka
- **Vztah se zemědělci**
 - „aktivní obce mají problém“
 - Obce podmínky pachtu neřeší, přitom zemědělci by rozumněli tomu, když by to obce dělaly

Zmiňované realizované opatření adaptace na změnu klimatu na úrovni obcí

Široký rozsah

Retence vody	Zeleň a krajinné prvky	Ostatní
Jezírka	Aleje	Polní cesty
Malá vodní nádrž	Biokoridor, Biocentra	Třídění odpadu
Mokřady	Květnaté louky	Vsakovací vaky
Odbahnění rybníku	Obnova mezí	Zadržování dešťové vody (barely)
Polder	Ovocný sad	
Propustky	Protierozní val	
Protipovodňové hráze	Remízky	
Příkop (odvádění vody)	Stromořadí	
Rybník	Větrolamy	
Suchý polder	Výsadba zeleně	
Tůně	Zatravnění	
VD Vlachovice		
Vodní kaskáda		
Vodní nádrž		

Nejsou primárně spojeny s cílenou strategií provádění adaptačních opatření.

Většinou jsou odpovědí na problém, který se v obci vyskytuje a místní samosprávy jen musí řešit.

Prioritizace investičních projektů

"Když místnímu občanovi řeknete, že obec dá, já nevím, deset milionů na nějakou udržitelnost krajiny, tak řekne: Zbláznili jste se? Vždyť tady nemáme opravené chodníky."(V3)

Malé obce a zdroje

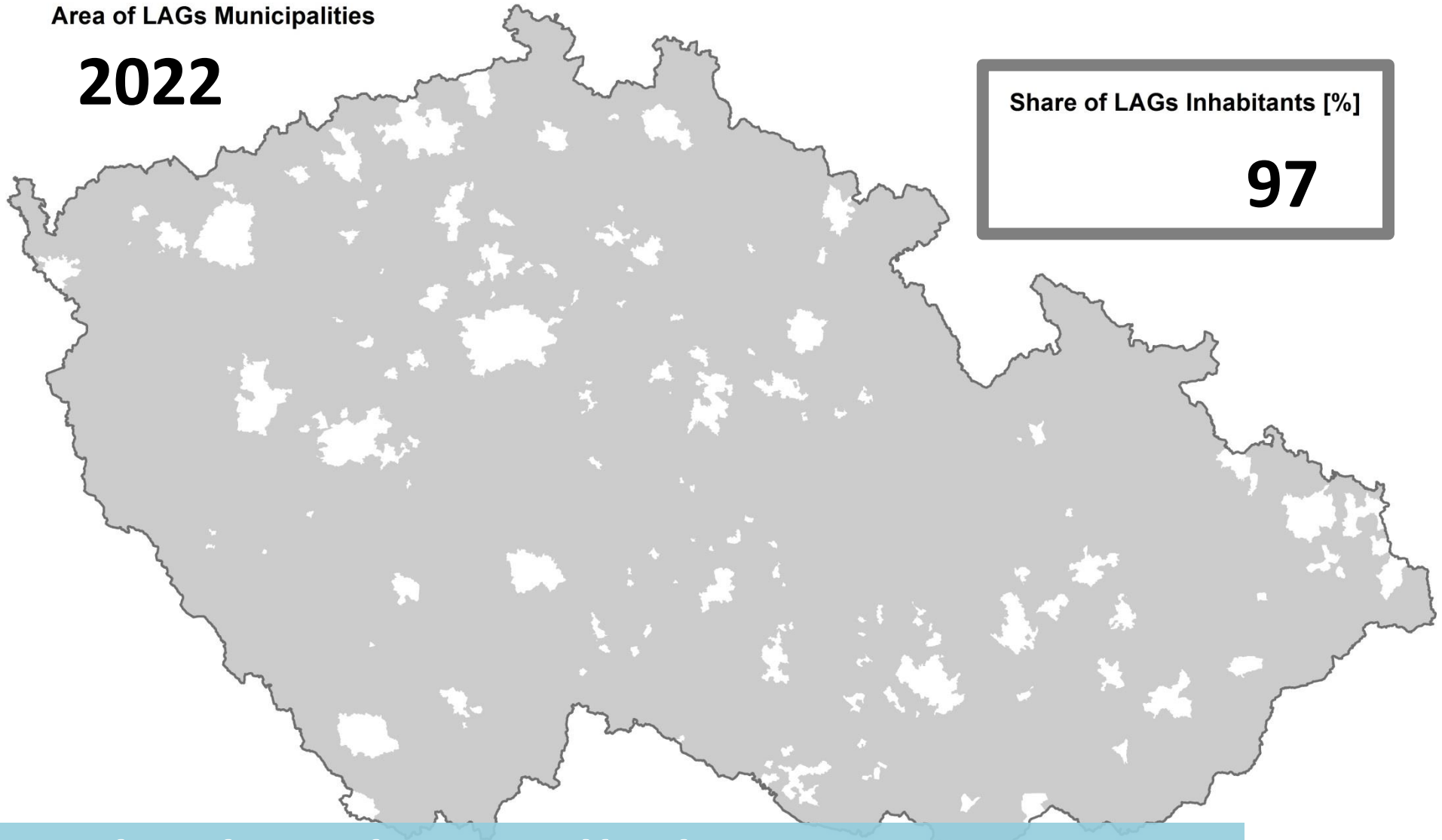
MÍSTNÍ
AKČNÍ SKUPINY
Lidi

Přírodní

Area of LAGs Municipalities

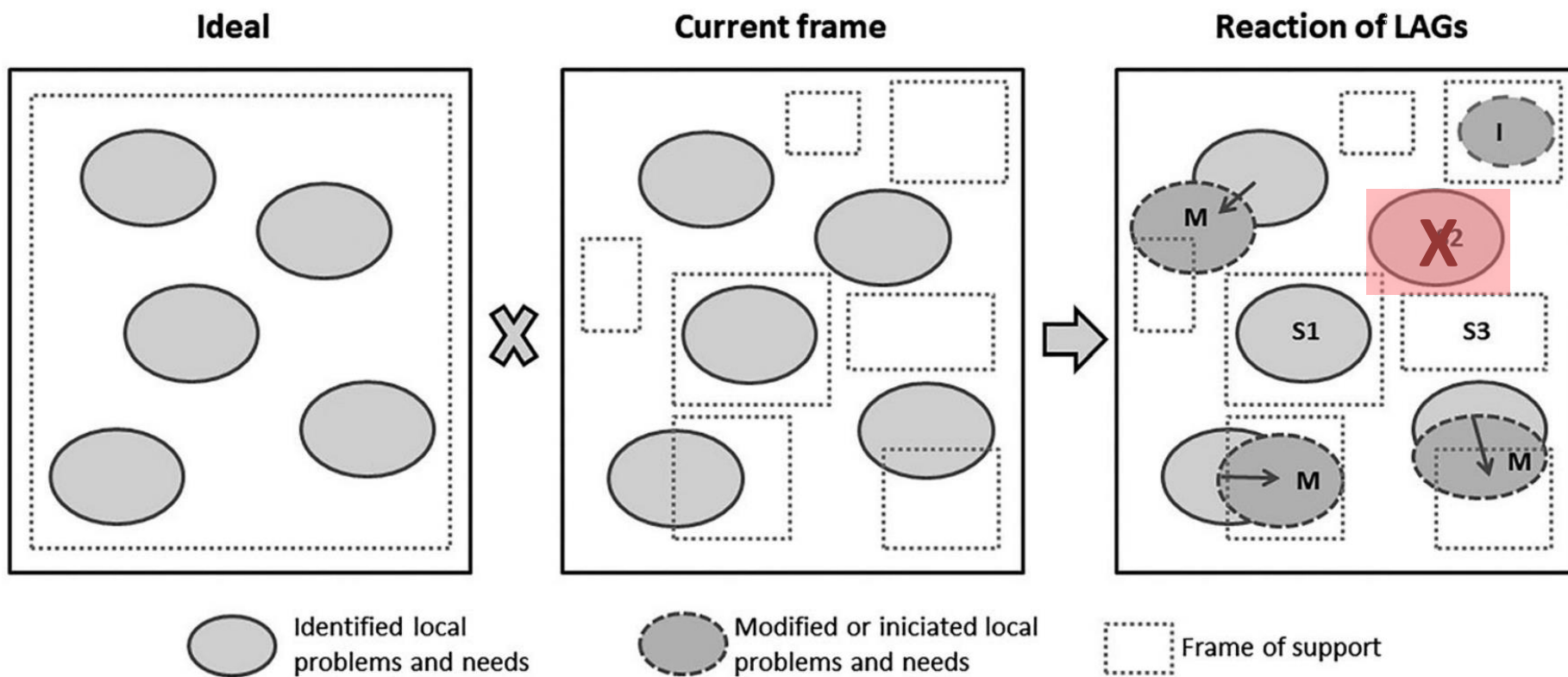
2022

POKRYTÍ MÍSTNÍMI AKČNÍMI SKUPINAMI

Projektová podpora ze strany MAS

Pozorované praktiky místní akční skupiny k místnímu zacílení strategie ovlivněné znalostí podporovaných témat a podmínek pro podporu CLLD

- OP ŽP
- PRV/SZP

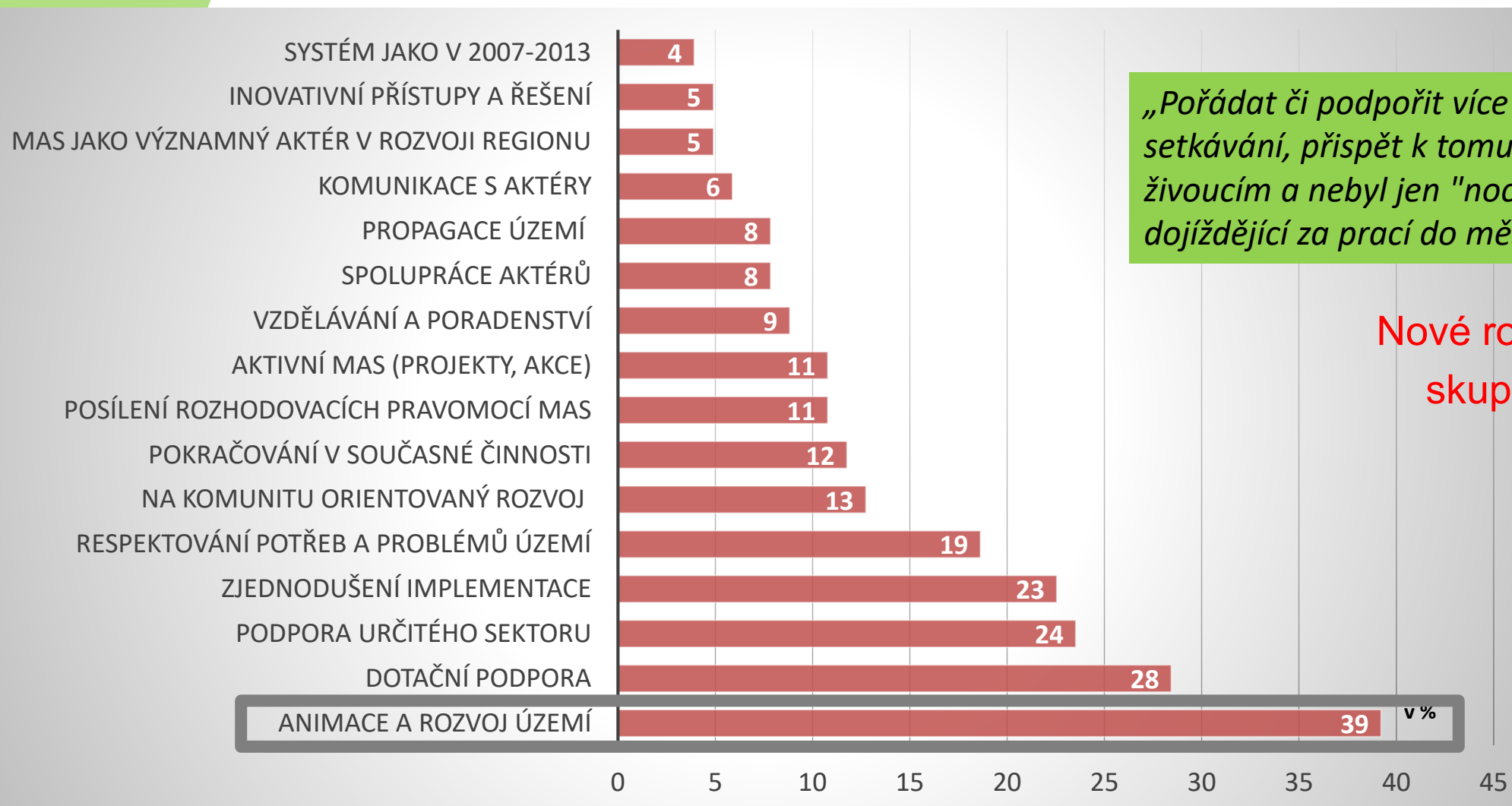
Konečný et al., 2021

Note: (I) Initiation; (M) Modification; (S1 and S2) Stakeholders

Vlastní projektová činnost

• M

Vize fungování MAS v období 2021+

„Pořádat či podpořit více akcí a komunitních setkávání, přispět k tomu, aby se venkov stal živoucím a nebyl jen "noclehárnou" pro lidi dojíždějící za prací do měst.“

Nové role místních akčních skupin v lokálním rozvoji

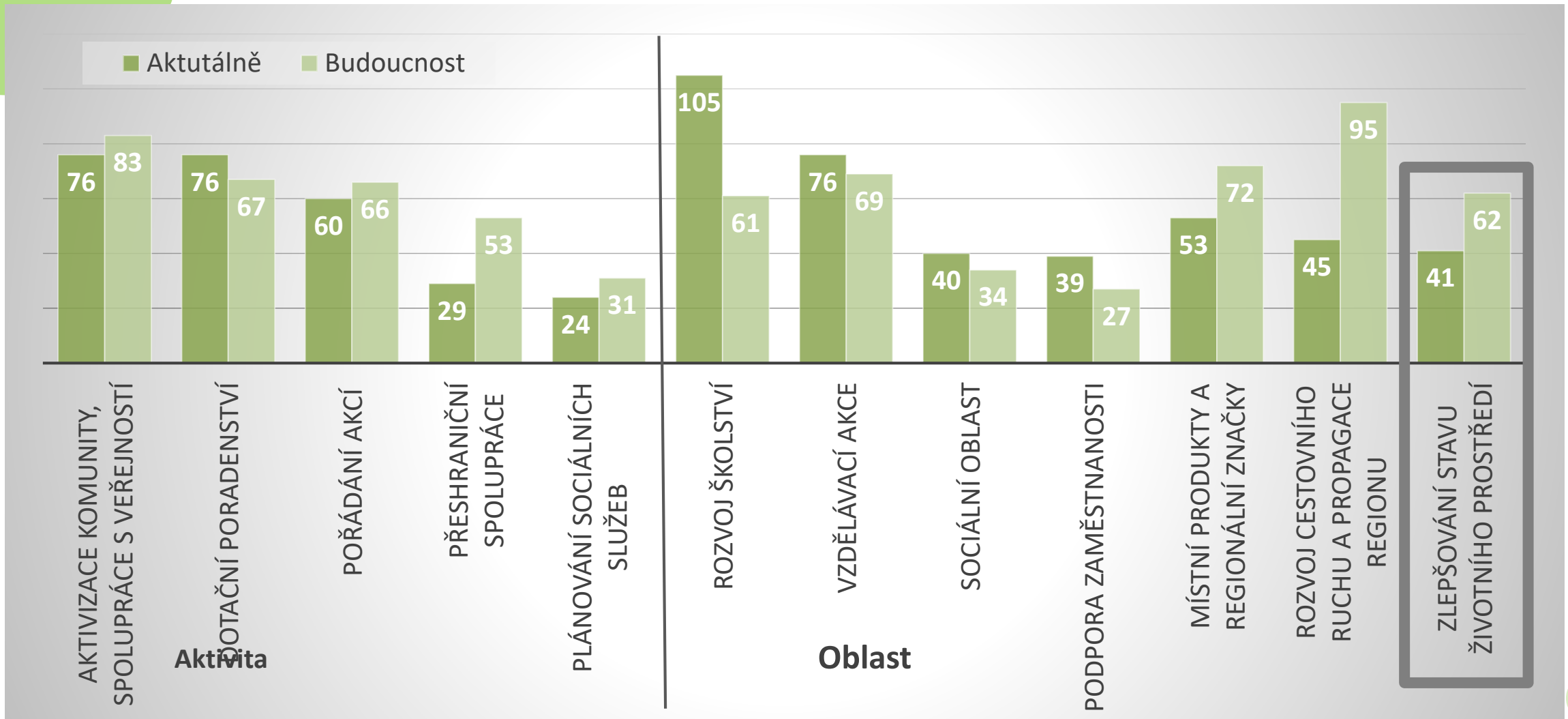
T A
Č R
Program **Éta**

n=104

Vlastní projektová činnost

Témata a aktivity MAS (aktuálně a v budoucnu)

n=124

TŘETÍ KOLO SEMINÁŘŮ V RÁMCI PROJEKTU „KLIMATICKÁ ZELEŇ“

- 🍃 Nevíte, jak správně pečovat o vysazený strom?
- 🍃 Nejste si jisti, kdy a jak provést výchovný řez?
- 🍃 Uvítali byste informace o vhodné zálivce, kotvení či ochraně proti okusu zvířat?

Právě pro Vás jsme připravili seminář zaměřený na následnou péči o vysazenou zeleň. Neváhejte a přijďte si poslechnout odpovědi na výše kladené otázky a mnoho dalšího od kvalifikovaných odborníků s mnohaletou praxí.

KDY? v úterý 12.3. od 9:00

KDE? Radniční 14
666 01 Tišnov
(1. patro, nad městskou policií)

Registrační číslo projektu: ATCZ142
www.at-cz.eu/klimagrun-klimaticka-zelen

„Klimatická zeleň“ pro obnovu krajiny

Výsadby

Milion ovocných stromů pro JMK

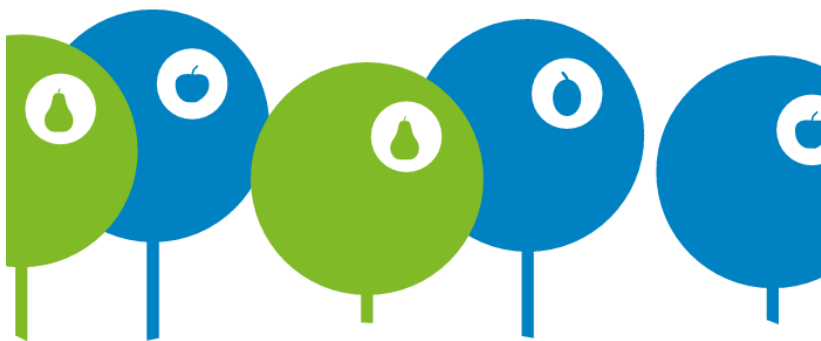
MAS Brána Vysočiny, z.s., zve veřejnost na společnou akci

VÝSADBA JABLONÍ - ZASAŇ STROM II

KDY: pátek 3. 11. 2017 v 15 hodin

KDE: cyklostezka Tišnov – Železné

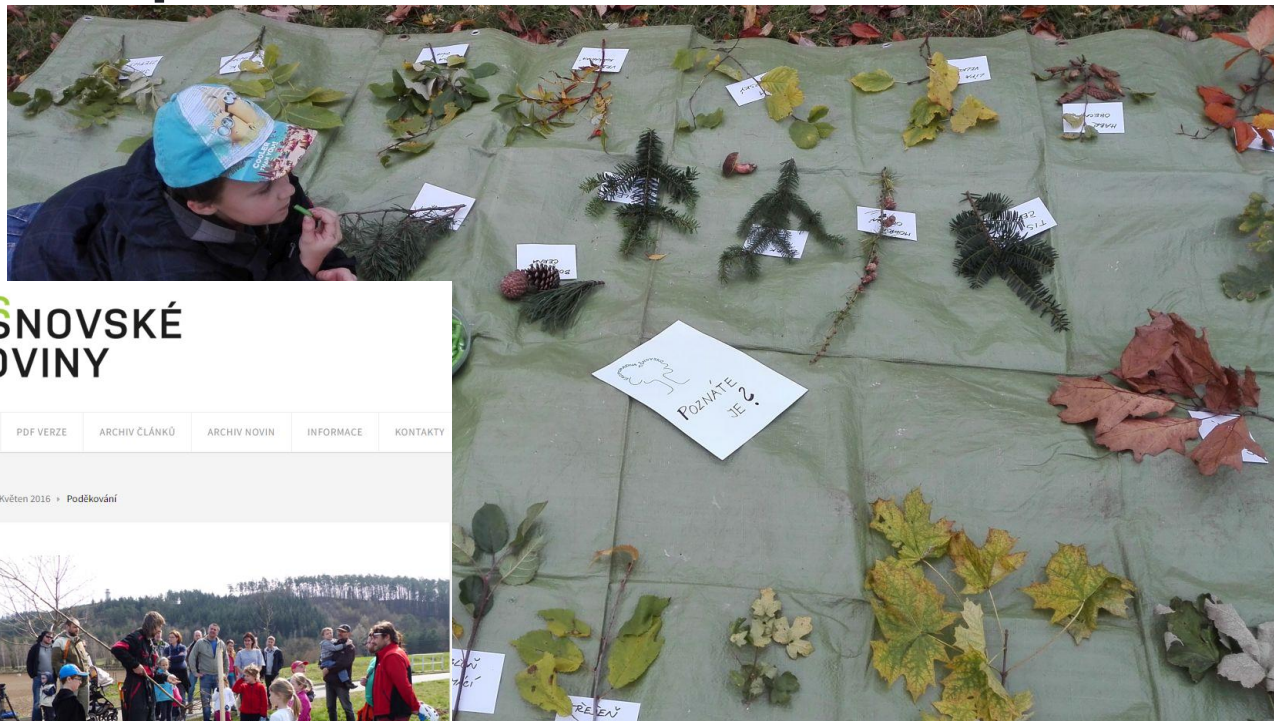
Zajímá vás, **jak se sází stromy?** Co všechno se před sadbou musí udělat? Proč se sází **zrovna na podzim?** Tak přijďte, **jsste vítáni!** Pro děti bude připraven **program** – soutěže, úkoly, pro všechny pak **malé občerstvení.**

Na doprovodném programu se podílejí:

Projekt Milion ovocných stromů pro JMK – Zasaň strom II. je realizován za finanční podpory města Tišnova.

TIŠNOVSKÉ NOVINY

DOMŮ PDF VERZE ARCHIV CLÁNKŮ ARCHIV NOVIN INFORMACE KONTAKTY

Home • Květen 2016 • Poděkování

Květen 2016

Poděkování

V neděli 3. dubna uspořádala MAS Brána Vysočiny akci s názvem Zasaň strom, která proběhla v rámci projektu Milion stromů pro JMK. Na cyklostezce Tišnov–Železné jsme spolu s veřejností a odborníky na výsadbu zasadili dvacet jablek. Rovněž jsme strávili příjemné odpoledne během doprovodného programu pro rodiny s dětmi, které si mohly projít stanoviště s úkoly, posadit se do velkého traktoru, něco vyrobit, vyzkoušet si lukostřelbu a zongolování. Součástí akce byl také workshop, vedený Ing. Stanislavem Bočkem z Mendelovy univerzity v Brně, o výsadbě a následné péči o mladé stromky. Děkujeme všem, kteří se s námi na akci podíleli, tj. Charitě Tišnov – Klubu Čas, SŠ a ZŠ Tišnov, škole ZAHRAĎA, spolku Odyssea Tišnov, spolku Za sebevědomé Tišnovsko, ZŠ 28. října Tišnov, Lesnímu rodinnému klubu na Tišnovsku, panu Ing. Stanislavu Bočkovi, panu Ing. Václavu Drhálkovi a jeho spolupracovníkům, městu Tišnov, návštěvníkům a dalším. Děkujeme také patronům stromů, kteří se podíleli na výsadbě. Součástí uvedené akce bylo předání jedné jabloně do každé z členských obcí MAS Brána Vysočiny. Címž došlo k jejich symbolickému propojení s Tišnovem. Akce Zasaň strom je financována z projektu Krajské sítě NS MAS Jihomoravského kraje s názvem Aktivizace rozvojového potenciálu Jihomoravského kraje prostřednictvím místních akčních skupin v období let 2014 až 2020.

BRÁNA
VYSOČINY

Výsadby

M

ZPRÁVY SPORT PODNIKÁNÍ NÁZORY MAGAZÍN PODCASTY MIMINKA O DENÍKU

VYBRAT MĚSTO ▾ BRNĚNSKO Z OKOLÍ ENERGIE KRIMI NEHODY VOLNÝ ČAS ČEŠI V ČÍSLECH

CHŘIPKOVÁ EPIDEMIE: Jaká je situace v krajích, jaké jsou příznaky, jak nemoci předch

[🏠](#) > [Zprávy](#) > [Brněnsko](#)

Vohančice sází stromy na obnovu krajiny, tisíci strom zasadil prezident Pavel

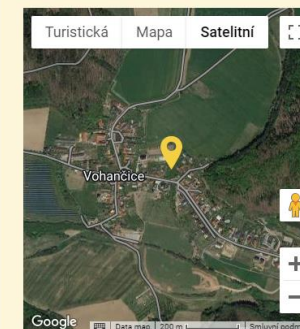

Foto: Výsadby ve Vohančicích; Nadace Partnerství, Vojta Herout.

Adaptace krajiny obce Vohančice

Pro obyvatele Vohančic je výsadba stromů dvakrát do roka společenskou událostí, kterou si většina z nich nenechá ujít. Jejich zapojení i aktivita obce přináší výsledky – okolní krajina změnila svůj vzhled. Tam, kde se během výrazných lijáků splachovala ornice z polí do obce, vznikly louky, rozsáhlé sady, polní cesty. Obec osela travní směsí více než 43 ha neohroženějších ploch, přibýly stovky nových stromů a tisíce keřů.

Typy opatření

Lokalita:

Vohančice, okres Brno-venkov

Realizace:

1/2019 - 31/12 2021

Autor:

Zahradní a krajinařská tvorba spol. s r.o.;
Nadace Partnerství

Komunitní energetika

Pozvánka

Přípravná platforma energetiky MAS Tišnovsko

svolává

Ustavující valnou hromadu

Enerkom Tišnovsko, z.s.

Ve čtvrtek 1.12.2022 v 16.00

v zasedací místnosti budovy radnice, náměstí Míru 111, Tišnov

Program:

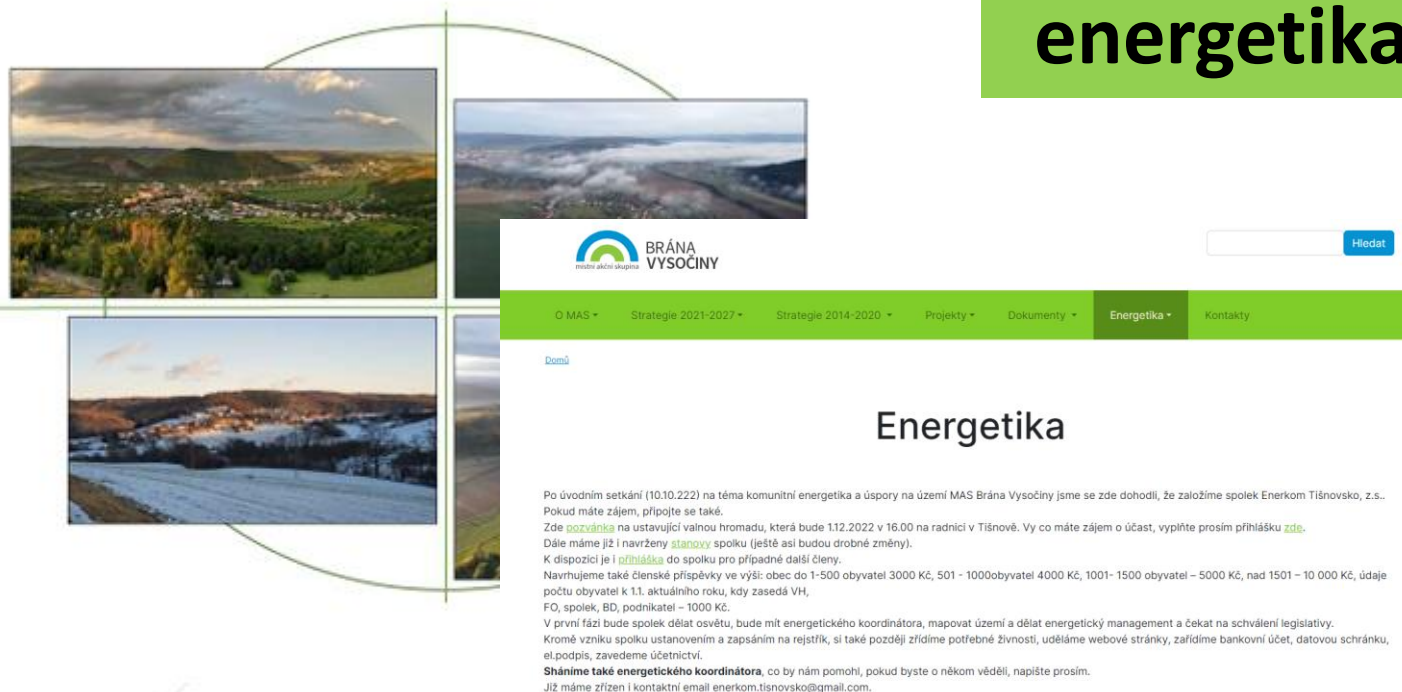
1. Zahájení
2. Volba předsedajícího
3. Komunitní energetika
4. Sestavení prezenční listiny a ověření přítomných (statutár/plné moci)
5. Seznam členů
6. Schválení stanov
7. Volba členů orgánů spolku
8. Členské příspěvky
9. Pověření k zápisu do spolkové rejstříku
10. Pověření k zápisu živnosti, vzniku bankovního účtu a datové schránky
11. Zřízení webových stránek, emailu, domény, hostingu, účetní
12. Ostatní
13. Závěr valné hromady

PhDr. Libuše Beranová

Svolavatelka

za MAS Brána Vysočiny, z.s.

Svou účast potvrďte do 18.11.2022 [zde](#). Změna programu vyhrazena.

**BRÁNA
VYSOČINY**
místní akční skupina

O MAS * Strategie 2021-2027 * Strategie 2014-2020 * Projekty * Dokumenty * **Energetika** * Kontakty

Domů

Energetika

Po úvodním setkání (10.10.222) na téma komunitní energetika a úspory na území MAS Brána Vysočiny jsme se zde dohodli, že založíme spolek Enerkom Tišnovsko, z.s. Pokud máte zájem, připojte se také.

Zde [pozvánka](#) na ustavující valnou hromadu, která bude 1.12.2022 v 16.00 na radnici v Tišnově. Vy co máte zájem o účast, vyplňte prosím přihlášku [zde](#).

Dále máme již i navrženy [stanovy](#) spolku (ještě asi budou drobné změny).

K dispozici je i [přihláška](#) do spolku pro případné další členy.

Navrhujeme také členské příspěvky ve výši: obec do 1-500 obyvatel 3000 Kč, 501 - 1000obyvatel 4000 Kč, 1001- 1500 obyvatel – 5000 Kč, nad 1501 – 10 000 Kč, údaj počtu obyvatel k 1.1. aktuálního roku, kdy zasedá VH, FO, spolek, BD, podnikatel – 1000 Kč.

V první fázi bude spolek dělat osvětu, bude mít energetického koordinátora, mapovat území a dělat energetický management a čekat na schválení legislativy. Kromě vzniku spolku ustanovením a zapsáním na rejstřík, si také později zřídíme potřebné živnosti, uděláme webové stránky, zařídíme bankovní účet, datovou schránku, eI, podpis, zavedeme účetnictví.

Sháníme také energetického koordinátora, co by nám pomohl, pokud byste o někom věděli, napište prosím.

Již máme zřízen i kontaktní email enerkom.tisnovsko@gmail.com.

Akční plán
pro udržitelnou energii a
klíma na části území
MAS Brána Vysočiny, z.s.

Ekologové se zemědělci vytvářejí na Moravě Bioregion

25. srpna 2023

V Rakousku, Německu, Španělsku či Francii fungují projekty spojující místní zemědělské komunity s ekology několik dekad. V Česku o to usiluje projekt Živý region na Tišnovsku, do kterého se zapojilo kolem 50 zemědělců.

Ilustrační snímek | foto: Ota Bartovský, MF DNES

Nyní spouštěná větší varianta v Podbrněnsku na území od Rajhradu a po Novomlýnské nádrže a od Znojma až k Hustopečím je ještě ambicióznější.

Počítá s desítkami zapojených podniků, projekt se však podle koordinátora Michala Bajgarta teprve rozjíždí. Podobné aktivity můžou být jednou z cest, jak zdola pomoci dosáhnout i evropských cílů na využívání ekologických postupů v zemědělství.

Podpora místních produktů

Vize je v ideálních podmínkách poměrně monumentální. Lidé by se měli v lokalitě snažit podporovat ochranu biodiverzity, starat se o krajinu, a také podporovat místa pro společenský život, například kavárny nabízející místní produkty.

Na to, aby začaly podobné programy skutečně fungovat, jsou potřeba

599,90 Kč **Více** 699,90 Kč

Podpora lokální spotřeby

Cyklus akcí - „Místní produkty“ - podpora místních farmářů

Podpora lokální spotřeby

Celostátní síť pro venkov ve spolupráci s MAS Brána Vysočiny, z.s., pořádají v roce 2017 následující akce:

Seminář Regionální produkty

podpora místních farmářů - termín 26.4.2017 [Pozvánka](#)

[Program](#)

[Představení Celostátní sítě pro venkov](#)

[Prezentace projektů podpořených z PRV](#)

[Regionální produkty a regionální značka](#)

[Marketing místních produktů](#)

[Představení regionální značky – příklad dobré praxe MAS Moravský kras](#)

[Příklady dobré praxe – Kozí farma Šošůvka](#)

Exkurze na ekologickou farmu Drysice

zpracování mléka - termín 5.5.2017

[Pozvánka](#)

[Program \(MAS Brána Vysočiny Drysice\)](#)

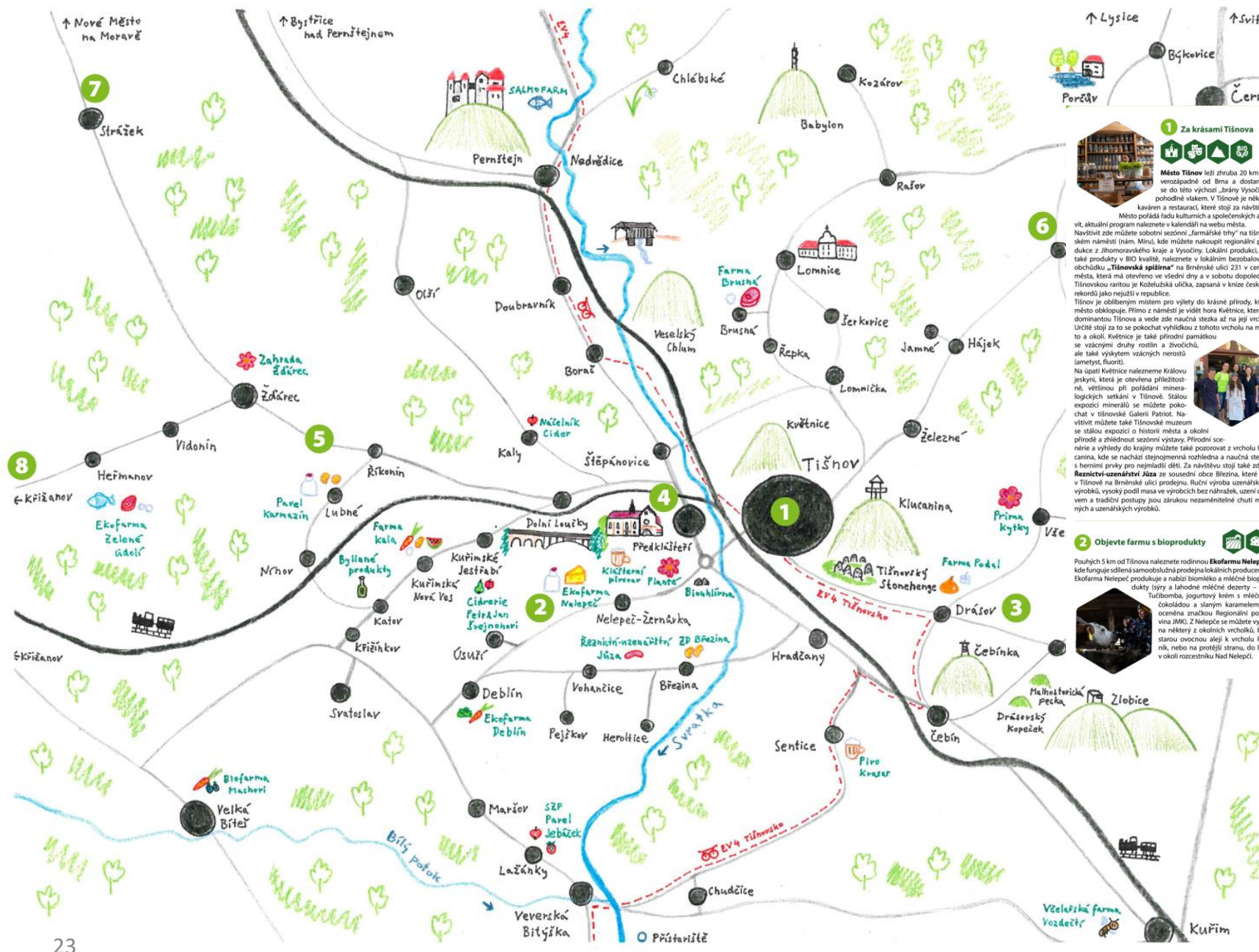
[Představení Celostátní sítě pro venkov \(CSV\)](#)

[Prezentace projektů podpořených z PRV](#)

[Přehled legislativy nutné ke zpracování mléka na farmě](#)

[Přehled povinností nutných pro registraci/schválení zpracovatelského provozu](#)

1 Za krásami Tisnova
Město Tisnov leží zhruba 20 km severozápadně od Brna a dostanete se do této východní Brány Vysočiny pohodlně vlakem. V Tisnově je několik kaváren a restaurací, které stojí za návštěvu.

Město pořádá řadu kulturních a společenských aktivit, aktuální program naleznete v kalendáři na webu města. Navštívit zde můžete sobotní sezónní „farmářské trhy“ na tisnovském náměstí (nám. Míru), kde můžete nakoupit regionální produkce z Jihoomoravského kraje a Vysočiny. Lokální produkci, ale také produkty v BIO kvalitě, naleznete v lokálním bezobalovém obchůdku „Tisnovská spížárna“ na Brněnské ulici 231 v centru města, která má otevřeno ve všední dny a v sobotu dopoledne. Tisnovskou rautou je Kolářská ulička, zapsaná v knize českých rekordů jako nejúžší v republice.

Tisnov je oblíbeným místem pro výlety do krásné přírody, která město obklopuje. Přímě to náměstí je vidět hora Květnice, která je dominantou Tisnova a vede zde naučná stezka až na její vrchol. Ukčíte stojí za to se pokochat výhledkou z tohoto vrcholu na město a okolí. Květnice je také přírodní památkou se vzácnými druhy rostlin a živočichů, ale také výskytom vzácných nerostů (amethyst, fluorit).

Na úpatí Květnice naleznete Královu jeskyni, která je otevřena příležitostně, většinou při pořádání mineralogických setkání v Tisnově. Stálou expozici minerálů se můžete pokochat v Tisnovské Galerii Patriot. Navštívit můžete také Tisnovské muzeum se stálou expozicí o historii města a okolní přírodě a zhlédnout sezónní výstavy. Přírodní scénérie a výhledy do krajiny můžete také pozorovat z vrcholu Klučahny, kde se nachází stejnojmenná rozhledna a naučná stezka s herními prvky pro nejmladší děti. Za návštěvu stojí také zdejší **Reznický-uzenářství Jůza** ze sousední obce Břežina, které má v Tisnově na Brněnské ulici prodejnu. Různí výroba uzenářských výrobků, vysoký podíl masa ve výrobcích bez náhradek, uzení dřevem a tradiční postupy jsou zárukou nezaměnitelné chuti masných uzenářských výrobků.

3 Do Drašova za včelami a ovce
V Drašově najdete rodinnou farmu **Podal**, kde pěstují zeleninu – česnek, brambory, cibuli, dýně, zelí, řepu, melouny, krmn a mák. V obci je možné navštívit areál Zahradní železnice Dřávov, jej vychytávkou k přírodní památce Malhostovické kopečky nebo přírodní památce Zlobice s dominantou vyhlídkou věže. V přírodním areálu Zlobice jsou oplocené ohrazení se šetřným chovem ovcí a koz. V nedaleké Kuliřině naleznete včelařskou farmu **Vasdeckých**. Rodinné včelařství nabízí med, včelí produkty a potřeby pro včelařství.

4 Kolem kláštera
V Předklášteří u Tisnova můžete kromě zdejších cukráren navštívit Podhorácké muzeum se 4 stálými expozicemi (Paleontologie a mineralogický systém, Minerály na Tisnovsku, Měšťanský obytný interiér z přelomu 19. a 20. století, Dějiny a současnost kláštera Porta Coeli) a dalšími sezónními expozicemi, vypraví se do areálu gotického kláštera Porta Coeli (Brána nebes), kde se při prohlídce kláštera účastníte setkání s nejnavštěvovanější místo, jako jsou románsko-optická bazilika Nanebevzetí Panny Marie se slavným portálem. V areálu kláštera se nachází společnost **Biohillsma, s.r.o.**, která se zaměřuje na výrobu a prodej biošaha a zařízení na jeho výrobu. V zahradě kláštera pěstují čerstvé květiny, kterým se věnují **Květiny Plantě**. Květiny Plantě nabízí z včelařství vypěstovaných květin kyčice, vyzdobou komentářních prostor i kusový prodej fezových květin. Můžete navštívit květinářství, nebo si objednat kytici se zavazkou až k zákazníkovi přes e-shop. V sousedství kláštera se nachází **Klášteří pivovar Porta Coeli, a.s.**, kde se můžete občerstvit nebo účastnit prohlídky provozovny s ukázkou výroby vaření piva. Projeďte-li kolem zdejšího lyžařského areálu Klínek, dostanete se k vyhlídkovému místu s altánem zvanému Vokoušova vyhlídka, odtud se můžete pokochat panoramaty Tisnova a okolí.

5 Zajížte umění, samosběr i agroturistiku
V Rojetně můžete navštívit galerii výtvarnice **Martiny Flavové**. V sousední obci Lubné si v mlékomatu můžete zakoupit čerstvé mléko od místního zemědělce **Pavla Karmazína**, zeleninu zasn na **Farmě Kala**, kde kromě sezónní zeleniny a samosběrů (např. česneku) nabízí i vejce či drůbež. V sousedním Zdráci je **zahradá Nadeždy Bočekové**, kde nakupíte květiny, zeleninu, sazenice a zahradářské potřeby. Výlet můžete doplnit o nákup domácích sýrů a produktů z bylin, které byly oceněny Regionální značkou originálního produktu od **Andry Kořálkové** v Katovci. Pokud toužíte po zážitcích v podobě agroturistiky, pokračujte do Helmanova. Na okraji obce se nachází **Ekofarma Zelené údolí** s nabídkou zážitkové agroturistiky. Rodinná farma chová ovce, skot, věnuje se farmářovému chovu jednokřídlé evropské daňky skvrnitěho a chovu ryba. Na farmě se lze ubytovat ve strážu, zapojit si sportovní vybavení nebo koupit rybářskou povolenku. Farma nabízí k prodeji vejce, maso (drůbež, jehněď, zvířata), včetně biohovuší a je farmě 10kg, 15kg nebo 20kg baličky. Z Helmanova se vypravte na pěší výlety okruhy, který vás provede po naučné stezce Svátá hora.

6 Zámecký výlet do mlýna a sýrářny
Město Lyčice je známé především širokým zámkem a zámeckou zahradou. Neodcházejte se nacházet Porčův mlýn s expozicí o mlýnském řemesle, s dobrou občerstvením a sbírkou starých zemědělských strojů na dvoře. Dále směrem k Tisnovu je obec Rohozec, kde najdete rodinnou **farmu a sýrářnu Rohozecský dvůr**. Malé hospodářství fungující v režimu ekologického zemědělství s chovem krav krmene jersey a brown swiss nabízí mléko, sýr a měrné produkty vlastní výroby. Prodej ze dvora je umožněn prostřednictvím prodejní lednice.

ŽIVÝ BRÁNA VYSOČINY TISNOV HUB Hnutí DUHA

Podpora lokálního turismu

Malé obce: závěr

MÍSTNÍ
AKČNÍ SKUPINY
Lidi

Přírodní

Aktivita, znalosti

M

Děkuji za pozornost

ondrej.konecny@mendelu.cz

**BRÁNA
VYSOČINY**

- MENDELU
- Fakulta regionálního
- rozvoje a mezinárodních
- studií